

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«11» квітня 2024 року

№ 60/51-рп/к

справа № 381/60/51-рп/к.24

м. Київ

Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Четвертого відділу досліджень і розслідувань від 08.04.2024 № 60-03/94-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) з метою виконання завдань, покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснюється державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах в межах Смілянської міської територіальної громади.
- (2) У ході проведення вказаного державного контролю на адресу Смілянської міської ради Черкаської області (далі – Смілянська міська рада, Міська рада) було надіслано лист про надання інформації голови Відділення від 31.01.2023 № 60-02/428.
- (3) Листом від 10.02.2023 №252/02-44 (вх. Відділення від 13.02.2023 № 60-01/433) Смілянська міська рада надала запитувану інформацію та копії документів.
- (4) За результатами здійснення державного контролю Відділенням виявлені обставини, які свідчать про наявність у діях Смілянської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи «*Інформація, доступ до якої обмежено*») ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть

призвести до обмеження конкуренції, з огляду на наступне.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (5) Смілянська міська рада є повноважним представником Смілянської міської територіальної громади, до якої входять місто Сміла та селище Ірдинівка.
- (6) Згідно з відомостями з *Єдиного державного реєстру* юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Смілянська міська рада є юридичною особою; ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація, доступ до якої обмежено»**; місцезнаходження: **«Інформація, доступ до якої обмежено»**. Основним видом діяльності є «Державне управління загального характеру» (код за КВЕД **«Інформація, доступ до якої обмежено»**).
- (7) Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє Смілянську міську територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування визначені Конституцією України, законами та іншими нормативно-правовими актами.
- (8) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи.
- (9) На території Смілянської міської територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською радою та її виконавчим комітетом.
- (10) Міська рада уповноважена розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.
- (11) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема, органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією.
- (12) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Міської ради із суб'єктами господарювання.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (13) Основними нормативно-правовими актами, якими повинні керуватися органи місцевого самоврядування в питаннях регулювання діяльності суб'єктів господарювання на регіональних ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах є: Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»; Закон України «Про благоустрій населених пунктів»; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» (зі змінами); ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»; ДБН В.2.2-23:2009

«Будинки і споруди. Підприємства торгівлі»; Зміна № 1 ДБН Б.2-5:2011 «Благоустрій території».

- (14) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (15) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (16) Згідно з статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (17) Таким чином, рішення Смілянської міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.
- (18) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить, зокрема, затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів та затвердження правил благоустрою територій населених пунктів.
- (19) Згідно з частиною першою статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» організацію благоустрою населених пунктів забезпечують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, установлених законом.
- (20) Відповідно до частини четвертої вказаної вище статті Закону України «Про благоустрій населених пунктів» рішення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо благоустрою територій певного населеного пункту є обов'язковим для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями та громадянами, які на ній проживають.
- (21) Частиною четвертою статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» передбачено, що власник тимчасової споруди (далі - ТС) торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, розташованої на території об'єкта благоустрою державної та комунальної власності, зобов'язаний забезпечити належне утримання прилеглої до тимчасової споруди території або може брати пайову участь в

утриманні цього об'єкта благоустрою на умовах договору, укладеного із підприємством або балансоутримувачем.

- (22) Правові та організаційні основи містобудівної діяльності, в тому числі розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності, встановлюються Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- (23) Відповідно до частини четвертої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (24) На виконання зазначеної норми закону наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 (зі змінами) затверджено Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності (далі — Порядок № 244), який визначає механізм їх розміщення.
- (25) Наказом Міністерства розвитку громад та територій від 23.11.2020 № 284 затверджено зміни до Порядку № 244, які набрали чинності 09.02.2021.
- (26) Порядок № 244, є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.
- (27) Відповідно до викладеного, органи місцевого самоврядування повинні неухильно дотримуватись норм та вимог, встановлених Порядком № 244.
- (28) Так, відповідно до пункту 2.1. Порядку № 244 підставою для розміщення тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (29) Пунктом 2.2 Порядку № 244 визначено, що замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС.
- (30) Згідно з пунктом 2.4 Порядку № 244 для визначення відповідності намірів щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам відповідний комплект документів направляється до органу з питань містобудування та архітектури сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації.
- (31) Відповідно до пункту 2.5 Порядку № 244 про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплексу документів або

замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.

- (32) Для оформлення паспорта прив'язки ТС згідно пункту 2.6 Порядку № 244, замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додає:
- схему розміщення ТС (додаток 1);
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат (додаток 1);
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.

Зазначені документи замовником отримуються самостійно.

- (33) Пунктом 2.7 Порядку № 244 передбачено, що паспорт прив'язки ТС надається органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви.
- (34) Відповідно до пункту 2.11 Порядку № 244, паспорт прив'язки ТС включає:
- титульний аркуш із зазначенням реквізитів замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)/місцезнаходження ТС/контактна інформація) та напрямку підприємницької діяльності;
 - схему розміщення ТС, виконану на топографо-геодезичній основі у масштабі 1:500;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1 : 50 (для стаціонарних ТС);
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення ТС, отримані замовником у балансоутримувача відповідних мереж.

Цей перелік документів є вичерпним.

- (35) Пунктом 2.13 Порядку № 244 передбачено, що при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених законом та цим Порядком.
- (36) Відповідно до пункту 2.14 Порядку № 244 паспорт прив'язки ТС не надається за умов:
- подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 Порядку;
 - подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Порядку.

Ненадання паспорта прив'язки ТС з інших підстав не допускається.

- (37) Згідно з пунктом 2.16 Порядку № 244 паспорт прив'язки ТС підлягає реєстрації в журналі реєстрації паспортів прив'язки або електронному журналі органом, який його видав, з подальшим внесенням інформації про ТС до містобудівного кадастру.
- (38) Пунктом 2.18 Порядку № 244 передбачено, що продовження строку дії паспорта прив'язки ТС здійснюється за заявою замовника, шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки ТС органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради, районної державної адміністрації.
- (39) Відповідно до пункту 2.19 Порядку № 244 у разі змін, які відбулися у містобудівній

документації на місцевому рівні, будівельних нормах, розташуванні існуючих будівель і споруд, інженерних мереж або з ініціативи суб'єкта господарювання, паспорт прив'язки ТС може переоформлюватись на строк дії цього паспорта прив'язки ТС або на новий строк.

- (40) Згідно з пунктом 2.26 Порядку № 244 дія паспорта прив'язки ТС анулюється за таких умов:
- недотримання вимог паспорта прив'язки ТС при її встановленні;
 - невстановлення ТС протягом 6 місяців з дати отримання паспорта прив'язки ТС;
 - надання недостовірних відомостей у документах, зазначених у пункті 2.6 цього Порядку, під час підготовки паспорта прив'язки ТС.
- (41) Отже, Порядком № 244 передбачений вичерпний перелік підстав анулювання паспорта прив'язки ТС і процедура анулювання останнього.

4. ОЦІНКА ДІЙ МІСЬКОЇ РАДИ

- (42) Смілянська міська рада 30 серпня 2012 року прийняла рішення № 26-15/VI «Про затвердження Тимчасового порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності у м. Сміла» (далі – Тимчасовий порядок).
- (43) Рішенням Міської ради від 27 червня 2013 року № 40-16/ VI «Про внесення змін в рішення міської ради від 30.08.12 № 26-15/VI «Про затвердження Тимчасового порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності у м. Сміла» були внесені зміни до Тимчасового порядку.
- (44) Тимчасовий порядок (зі змінами та доповненнями) є чинним.
- (45) Відділенням здійснено аналіз Тимчасового порядку, який регулює діяльність суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у тимчасових спорудах та встановлено наступне.

4.1. Невідповідність норм Тимчасового порядку пунктам 2.4, 2.5 Порядку № 244

- (46) Пунктом 4.3 Розділу 4 Тимчасового порядку передбачено, що заява замовника направляється до управління архітектури, яке протягом десяти робочих днів, з дня подання зазначеної заяви визначає відповідність намірів щодо місця розташування ТС будівельним нормам, комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності).
- (47) Пунктом 4.4. Розділу 4 Тимчасового порядку передбачено, що у разі відповідності намірів замовника щодо місця розташування ТС будівельним нормам, комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності) Управління архітектури на чергове засідання виконавчого комітету готує проект рішення щодо погодження місця розташування ТС. Протягом п'яти робочих днів з дати прийняття рішення щодо визначення відповідності намірів воно передається в Дозвільний центр для видачі замовнику. У разі невідповідності наміру замовника – рішення приймається з аргументованою відмовою.
- (48) Отже, вказані норми Тимчасового порядку не відповідають пунктам 2.4 та 2.5 Порядку № 244, якими передбачено розгляд заяви про можливість розміщення ТС протягом 10 днів.

- (49) Крім того, Порядком № 244 при розгляді заяви про можливість розміщення ТС не передбачено вимоги встановлення відповідності розміщення ТС комплексній схемі розміщення ТС.
- (50) Отже, Тимчасовим порядком передбачена оцінка можливості розміщення ТС з огляду на відповідність комплексній схемі розміщення ТС, що може стати причиною відмови у розміщенні ТС та не передбачено Порядком № 244. Зазначене є бар'єром для вступу на ринок з продажу товарів та послуг у ТС нових суб'єктів господарювання, що може в свою чергу призвести до обмеження конкуренції на цьому ринку.
- (51) Також нормами Тимчасового порядку встановлено додаткові часові бар'єри для визначення відповідності намірів замовника щодо місця розташування ТС будівельним нормам, комплексній схемі розміщення ТС. Так, питання відповідності намірів замовника щодо місця розташування ТС будівельним нормам вирішується не через десять календарних днів, як це передбачено пунктом 2.5 Порядку № 244, а протягом більшого періоду часу, за рахунок десяти днів, протягом яких Управління архітектури тільки розглядає заяву замовника, потім, у разі встановлення відповідності намірів щодо місця розташування ТС будівельним нормам тощо.
- (52) Управління архітектури готує для винесення на розгляд чергового засідання виконавчого комітету (які відбуваються, згідно інформації, викладеної на офіційному веб-сайті Міської ради <https://smila-rada.gov.ua/>, кілька разів на місяць) питання щодо погодження місця розташування ТС і по завершенню зазначених етапів погодження, протягом п'яти робочих днів з дати прийняття рішення щодо визначення відповідності намірів воно передається в Дозвільний центр для видачі замовнику.
- (53) Отже, для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати підприємницьку діяльність на території Міської ради, невідповідність норм Тимчасового порядку чинному законодавству, призводить/може призвести до необґрунтованої відмови у розміщенні ТС, у зв'язку з оцінкою відповідності намірів замовника щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС, часових втрат на очікування рішення щодо відповідності намірів замовника щодо місця розташування ТС будівельним нормам, комплексній схемі розміщення ТС, що є додатковими бар'єрами для вступу на ринок надання послуг/продажу товарів у тимчасових спорудах для нових підприємців, що може призвести до обмеження конкуренції на відповідних ринках.

4.2. Невідповідність норм Тимчасового порядку пунктам 2.6, 2.11 та 2.13 Порядку № 244

- (54) Відповідно до пункту 3.4. Розділу 3 Тимчасового порядку паспорт прив'язки включає:
- схему розміщення ТС, виконану на топографо-геодезичній основі у масштабі 1 : 500;
 - схему благоустрою прилеглої території;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1 : 50 (для стаціонарних ТС) або фото зовнішнього вигляду (для пересувних ТС);
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення ТС, отримані замовником у балансоутримувача відповідних мереж (за наявності);
 - реквізити замовника (найменування, П.І.Б., адреса, контактна інформація).
- Цей перелік документів є вичерпним.

(55) Відповідно до пункту 4.8. Розділу 4 Тимчасового порядку для оформлення паспорта прив'язки замовник протягом строку дії рішення про відповідність намірів на місце розташування ТС звертається до Управління архітектури через Дозвільний центр із заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС.

До заяви додаються:

- схема розміщення ТС, виконана відповідно до вимог пункту 3.5 цього рішення (в двох примірниках);
- ескізи фасадів ТС у кольорі М 1: 50 виконані відповідно до вимог пункту 3.7 цього рішення (в двох примірниках);
- схему благоустрою прилеглої території, виконана відповідно до вимог пункту 3.6 цього рішення (в двох примірниках);
- технічні умови щодо інженерного забезпечення, отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж (за наявності);
- договір суперфіцію на розміщення ТС (в разі, якщо місце розміщення ТС частково або повністю потрапляє в межі земельної ділянки, наданої у власність або користування іншій особі);
- документ (в разі наявності), що посвідчує право на земельну ділянку (державний акт на право власності, державний акт на право постійного користування, договір оренди землі.

Зазначені документи, у разі необхідності, замовником отримуються в порядку надання відповідної адміністративної послуги окремо.

(56) При цьому, відповідно до пункту 4.10. Тимчасового порядку неподання суб'єктом господарювання повного пакету документів (визначених у пункті 4.8.) є підставою для відмови у наданні паспорта прив'язки ТС.

(57) Отже, вказані норми Тимчасового порядку не відповідають пунктам 2.6, 2.11 та 2.13 Порядку № 244.

(58) Таким чином, необхідність надання суб'єктами господарювання, які мають намір здійснювати підприємницьку діяльність на території Міської ради, для отримання паспорта прив'язки не передбачених Порядком 244 документів потребує залучення додаткових часових та фінансових ресурсів, які б могли бути спрямовані на розвиток підприємницької діяльності цих суб'єктів господарювання, внаслідок чого знижується підприємницька активність, що може вплинути на інтенсивність конкуренції на ринках з надання послуг/продажу товарів з використанням ТС на території міської ради, та може призвести до обмеження конкуренції на зазначених ринках. Так, зокрема, створення схеми благоустрою прилеглої території (згідно п. 3.6 Тимчасового порядку) потребує залучення суб'єкта господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт або архітектора, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

(59) Отже, для суб'єктів господарювання, які мають намір розмістити тимчасову споруду, встановлюються додаткові регуляторні бар'єри у вигляді отримання/створення додаткових документів, які не передбачені Порядком № 244, що призводить/може

призвести до додаткових часових та/або фінансових витрат на виготовлення відповідної документації та може негативно впливати на розвиток конкуренції на відповідному ринку.

4.3. Невідповідність норм Тимчасового порядку пунктам 2.16, 2.18, 2.19 та 2.26 Порядку № 244

- (60) Згідно пункту 2.17 Порядку № 244 строк дії паспорта прив'язки ТС визначається органом з питань містобудування та архітектури відповідної ради або районної державної адміністрації з урахуванням строків реалізації положень містобудівної документації на місцевому рівні.
- (61) Пунктом 5.4. Розділу 5 Тимчасового порядку передбачено, що замовник подає заяву щодо продовження строку дії паспорта прив'язки ТС до виконавчого комітету Смілянської міської ради не пізніше ніж за один місяць до закінчення строку дії паспорта. При цьому, недотримання даного строку є підставою для відмови у подовженні строку дії паспорта прив'язки ТС.
- (62) Вказана норма Тимчасового порядку щодо обмеження терміну (один місяць) подання заяви щодо подовження строку дії паспорта прив'язки ТС відсутня у Порядку № 244 та її недотримання є підставою для відмови у подовженні дії паспорта прив'язки.
- (63) Крім того, відповідно до пункту 2.30 Порядку № 244 розміщення ТС самовільно забороняється тобто встановлення ТС без діючого паспорта прив'язки заборонено.
- (64) Отже, включення до Тимчасового порядку терміну подання заяви щодо подовження строку дії паспорта прив'язки, який не передбачений чинним законодавством, може призвести до ухвалення рішення про необґрунтовану відмову щодо його продовження (як наслідок до демонтажу ТС), що створює для суб'єктів господарювання додаткові перешкоди для ведення господарської діяльності та може обмежувати інтенсивність конкуренції на відповідних ринках.
- (65) Крім того відповідно до пункту 5.5. Розділу 5 Тимчасового порядку у продовженні дії паспорта прив'язки ТС може бути відмовлено у разі:
- *змін, які відбулися у містобудівній документації на місцевому рівні, будівельних нормах, нормативно-правових актах, які безпосередньо впливають на розміщення та експлуатацію ТС;*
 - *розташуванні будівель і споруд, інженерних мереж в межах території розміщення ТС;*
 - *наявності заборгованості у замовника перед міським бюджетом;*
 - *недотримання замовником строків, зазначених в п. 5.4. Порядку;*
 - *недотримання вимог паспорта прив'язки ТС.*
- (66) Згідно пункту 2.18 Порядку № 244 Продовження строку дії паспорта прив'язки ТС здійснюється за заявою замовника, шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки ТС органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради, районної державної адміністрації.

- (67) Таким чином, суб'єктам господарювання, які мають намір продовжувати здійснювати господарську діяльність на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у ТС може бути необґрунтовано відмовлено у разі недотримання умов закріплених у пункті 5.5 Тимчасового порядку, і що, як наслідок, може призвести до обмеження конкуренції на відповідних ринках на території Смілянської територіальної громади.
- (68) Відповідно до пункту 5.13. Розділу 5 Тимчасового порядку дія паспорту прив'язки ТС анулюється за таких умов:
- недотримання вимог паспорта прив'язки при її встановленні;
 - невстановлення ТС протягом 6 місяців з дати прийняття рішення зазначеного в пункті 4. 6.;
 - надання недостовірних відомостей у документах, зазначених у пункті 4.8. цього Положення, під час підготовки паспорта прив'язки ТС;
 - не заключення договору про пайову участь в утриманні об'єкту благоустрою.
- (69) Згідно з пунктом 2.26. Порядку № 244 дія паспорту прив'язки ТС анулюється за таких умов:
- недотримання вимог паспорта прив'язки ТС при її встановленні;
 - невстановлення ТС протягом 6 місяців з дати отримання паспорта прив'язки ТС;
 - надання недостовірних відомостей у документах, зазначених у пункті 2.6 цього Порядку, під час підготовки паспорта прив'язки ТС.
- (70) Отже, Тимчасовим порядком передбачено анулювання паспорту прив'язки ТС у термін 6 місяців у разі не встановлення ТС з дати отримання рішення про відповідність намірів на місцерозташування ТС, а не з дати отримання паспорта прив'язки ТС. Скорочення терміну встановлення ТС може призвести до фінансових втрат суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати господарську діяльність на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у ТС, та призвести до зниження інтенсивності підприємницької діяльності та обмеження конкуренції на відповідних ринках.
- (71) Крім того, у пункті 4.11. Розділу 4 Тимчасового порядку зазначено, що після отримання паспорта прив'язки ТС у разі його розміщення на об'єкті благоустрою, замовник протягом строку, зазначеного в п. 4.6., звертається з заявою до управління житлово-комунального господарства про укладення договору про пайову участь в утриманні об'єкту благоустрою міста.
- (72) Зазначене не відповідає Порядку № 244, а також частині четвертій статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів».
- (73) Частиною четвертою статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», передбачено декілька способів утримання прилеглої території до ТС, а саме: 1) самостійне забезпечення належного утримання прилеглої території; 2) укладення договору пайової участі в утриманні цього об'єкта благоустрою із підприємством або балансоутримувачем. Тобто суб'єкти господарювання мають можливість самостійно обирати спосіб утримання прилеглої до ТС території.
- (74) Таким чином, не укладення суб'єктами господарювання договору про пайову участь, може призвести до необґрунтованого анулювання паспорту прив'язки ТС, що у свою чергу обмежує самостійність суб'єктів господарювання у виборі альтернативного

способу утримання прилеглої території до ТС під час здійснення господарської діяльності.

- (75) Статтею 19 Конституції України встановлено, що правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (76) Згідно з частинами першою, другою та третьою статті 25 Господарського кодексу України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку. Органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання **чи іншим способом порушують правила конкуренції**. Уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (77) Статтею 42 Конституції України встановлено право підприємців без обмежень самостійно здійснювати будь-яку підприємницьку діяльність, яку не заборонено законом. Аналогічна норма міститься в частині першій статті 43 Господарського кодексу України.
- (78) Суб'єкти господарювання, які володіють/користуються тривалий час або мають намір отримати право на володіння/користування ТС на території Міської ради на підставі документів у відповідності до чинних правових актів, мають «правомірні очікування» стосовно використання права на продовження розміщення ТС, його отримання та/або анулювання дозволів на розміщення ТС, що, відповідно, пов'язується з майновими правами останніх на здійснення підприємницької діяльності та сподіванням на отримання майбутніх прибутків.
- (79) Таким чином, втручання органів місцевого самоврядування в особі Міської ради у право суб'єктів господарювання на мирне володіння/користування майном ТС, зважаючи на закріплення умов, відмінних від тих, що встановлені нормативно-правовими актами, матиме ознаки непропорційного втручання у право таких осіб на мирне володіння/користування майном та порушуватиме справедливий баланс інтересів учасників ринку.
- (80) Отже, у випадку розширення органами місцевого самоврядування переліку документів для розміщення ТС, потенційні учасники ринку витрачають більше часу, ресурсів та коштів для їх підготовки (у випадку залучення третіх осіб для виконання документів), що створює для суб'єктів господарювання додаткові перешкоди для ведення господарської діяльності та може обмежувати інтенсивність конкуренції на відповідних ринках.

- (81) Вищезазначене разом з встановленням Міською радою безальтернативного способу утримання прилеглої до ТС території може призвести до обмеження підприємницької ініціативи, зменшення доходу суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з використанням ТС, а відтак і до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у ТС в територіальних межах Смілянської міської територіальної громади.
- (82) Конкурентна політика в цілому спрямована на недопущення обмеження конкуренції, зокрема, з боку органів місцевого самоврядування. Відповідно до законодавства, дії чи бездіяльність, що призводить до обмеження, усунення або ліквідації конкуренції на ринку, заборонені.
- (83) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено, що органи влади, органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (84) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (85) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність встановлену законом.
- (86) Пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що порушення законодавства про захист економічної конкуренції є, зокрема, антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (87) Таким чином, дії Смілянської міської ради Черкаської області, які полягають у прийнятті рішення від 30 серпня 2012 року № 26-15/VI «Про затвердження Тимчасового порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності у м. Сміла», положення якого не відповідають чинному законодавству та можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах в територіальних межах Смілянської міської територіальної громади, та містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції» пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення

Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI, пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (зі змінами та доповненнями), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи за ознаками вчинення Смілянською міською радою (ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах в територіальних межах Смілянської міської територіальної громади.

2. Доручити збирання та аналіз доказів у справі Четвертому відділу досліджень та розслідувань.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розпорядження органу Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду з дня одержання розпорядження. Значений строк не підлягає поновленню.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення**

Олексій ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

